

Posudek na diplomovou práci Fakulty humanitních studií UK v Praze

Autorka práce: **Bc. Lucie Blažejová**

Název práce: **„Vliv věku, vzdělání a typu bydlení na recyklaci odpadů
(případová studie města Třebíče)“**

Ved. DP: Ing. Michael Bartoš, CSc., Fakulta humanitních studií, UK Praha

Autorka diplomové práce, Bc. Lucie Blažejová si za téma své diplomové práce vybrala problematiku třídění a recyklaci odpadů ve městě Třebíči. Od první po poslední kapitolu její diplomové práce je zřejmé, že toto téma je jí blízké a že se v dané problematice velmi dobře orientuje. Přestože na téma „odpady“ obecně je vypracováno mnoho bakalářských či diplomových prací, tyto práce se vzájemně doplňují a rozkrývají celou řadu dílčích otázek spojených s tříděním a následné recyklaci komunálních odpadů v různých částech České republiky.

Problematika vzniku odpadů, jejich likvidace či následné využití nabývá v celosvětovém měřítku nestále na významu. A přitom v historicky nedávné době pojem „odpad“ téměř neexistoval. Toto platilo zejména pro venkovské oblasti. Vše bylo nějak využitelné. Lidské i zvířecí exkrementy končily na hnojišti a posléze na poli jako hnojivo, staré dřevěné výrobky a nástroje v kamnech jako zdroj tepla, popel z topenišť jako hodnotné hnojivo, zbytky hospodářských zvířat, jako například kosti byly roztlučeny a posloužily jako zdroj vápníku pro drůbež. Rozbité a rozdrcené kameninové nádoby posloužilo při opravě polních cest nebo jako součást do stavebních materiálů. Prázdné sklenice pak na skladování rozličných kapalin. S přechodem na městský způsob života, s rozvojem nových výrobních technologií, výrobou plastických hmot a se zvyšující se životní úrovní obyvatel se téma odpadů a jejich recyklace dostává na jedno z předních míst při uvažování o udržitelném rozvoji lidské společnosti. Ekolog Paul Duvigneaud již na přelomu 70. let 20. Století předvídal, že recyklace bude znamenat „druhou průmyslovou revoluci“, kdy nepůjde jen o to víc vyrobit, ale vyrobit to co neefektivněji a za minimálního narušení životního prostředí.

Předkládaná diplomová práce je jedním z kamínek velké mozaiky řešící toto globální téma. Velmi propracovaná je literární rešerše práce (teoretická část), která seznamuje čtenáře s používaným pojmoslovím v oblasti odpadového hospodářství, s legislativním rámcem i historií odpadového hospodářství u nás i v zahraničí. Podrobně je popsáno odpadové hospodářství města Třebíče doplněné o statistické údaje z této oblasti a uvedeny jsou současné

možnosti třídění odpadů v tomto městě. Rovněž jsou zachyceny stávající aktivity města na poli osvěty a spolupráce s veřejností.

V empirické části práce řeší autorky tři základní otázky: 1) vliv věku na počet druhů tříděného odpadu, 2) vliv vzdělání obyvatel na třídění odpadů v domácnosti a 3) vliv typu bydlení. Pomocí strukturovaného dotazníku s dvaceti otázkami pak získala data, která pak statisticky zpracovala a přehledně vyjádřila v jednotlivých grafech a tabulkách. Výsledky práce jsou pak stručně avšak přehledně a věcně diskutovány. Rovněž počet a typ citované literatury je dostačující.

Připomínky

V kapitole 4.2 *Popis základního souboru a výběrového souboru* není uvedeno, jak velký (počet respondentů) byl výběrový soubor. Toto je uvedeno až v následující kapitole.

Pro zodpovězení první otázky - vliv věku na počet druhů tříděného odpadu – by bylo asi vhodnější použít více věkových kategorií než tři. Umožnilo by to lepší srovnání výsledků s jinými pracemi na obdobné téma. Například v DP Vackové (ZF JU, 2013) se uvádí: *Nejvíce třídili odpad vždy obyvatelé ve věku 36 - 50 nejméně ve věku 66 a více let. Obecně tedy více třídili mladší než starší lidé, což může být zapříčiněno osvětou a dobrou informovaností mladých lidí. Naopak starším lidem v třídění nejčastěji bránila nemoc, vzdálenost kontejnerů nebo neochota třídít založena na malé informovanosti.* V předkládané práci bylo pak možno jen konstatovat, že lidé ve věku 20-64 let třídí více druhů odpadů. Tento interval se jeví jako příliš široký.

V diskusi trochu postrádám srovnání vlastních výsledků s výsledky z jiných českých, případně zahraničních měst.

Otázky:

- 1) Jak byste vysvětlila zjištění, že obyvatelé sídlišť mají větší povědomí o třídění odpadů? Může to být způsobeno odlišnou věkovou strukturou než v jiných ?
- 2) Myslíte si, že se jednotlivé věkové kategorie obyvatel navzájem ovlivňují, co se týká názorů na třídění odpadů? Kdo koho nejčastěji? Jak byste toho využila v případné kampani?
- 3) Jak lze využít výsledky práce pro další osvětu obyvatel Třebíče v oblasti nakládání s komunálním odpadem?

Závěrečné hodnocení:

Diplomová práce Bc. Lucie Blažejové splňuje požadavky kladené na diplomové práce tohoto zaměření a přináší velmi praktické poznatky o aktuálním stavu třídění odpadů a jejich recyklaci v modelovém území města Třebíče. Výsledky práce dokazují, že město Třebíč si uvědomuje závažnost problematiky nakládání s odpady a může být jakýmsi vzorem pro mnohá další města. Předpokládám, že práce zaujme i další čtenáře a že najde i praktické uplatnění a to jak pro srovnání výsledků s dalšími pracemi na toto téma prováděnými v jiných částech České republiky, tak i pro samotné město Třebíč, které může na základě takto podrobně provedeného výzkumu usměrnit svoje aktivity a osvětu v oblasti nakládání s komunálními odpady.

Práci doporučuji k obhajobě s návrhem výsledné známky (*počet bodů 18 z 20*)

- **v ý b o r n ě** -

V Českých Budějovicích, 24. srpna 2014

Ing. Michael Bartoš, CSc.